

FOTO JOHN VAN HAMMOND

Stichting Mesam, neutraal ten opzichte van het woonreferendum, heeft een tram in Rotterdam beplakt.

REPORTAGE SLOOP VAN SOCIALE WONINGEN

'Het gaat niet alleen over minder armen'

Voor wie is de stad? In het gepolariseerde debat over Rotterdams woonbeleid is dat de grote vraag bij het stadsreferendum.

Door onze redacteur
Elsje Jorritsma

ROTTERDAM. Hordes mensen die Rotterdam moeten ontvluchten, op zoek naar goede, moderne huizen in prettige wijken - bij voorkeur zonder moskee in beeld. Dat is het schrikbeeld dat vóórstemmers in het komende stadsreferendum oproepen.

Anderzijds roepen tegenstemmers het doembeeld op van duizenden arme mensen die de stad worden uitgejaagd, nadat de gemeente eigenhandig hun betaalbare woningen onder hen vandaan heeft gesloopt.

Woensdag mogen bijna 500.000 Rotterdammers stemmen over de 'Woonvisie' van het Rotterdams college van Leefbaar Rotterdam, CDA en D66. De woonvisie, dat zijn de plannen voor de ontwikkeling van de Rotterdamse woningmarkt in de komende vijftien jaar en verder. Hoewel het referendum over de hele visie gaat, die bijvoorbeeld ook over duurzaamheid, groen en studentenwoningen gaat, is de steen des aanstoots een specifiek onderdeel van het plan: het voornemen om goedkope woningen te slopen. De coalitie wil de voorraad woningen met een huur tot 629 euro of een WOZ-waarde van 122.000 euro omlaag brengen met 20.000 stuks, een vermindering met ruim 12 procent.

Vooral in het publieke debat gaat het er hard aan toe, met de polarisatie die eigen lijkt aan referenda. De vraag is of de inwoners na twee maanden debat een helder idee hebben waar ze eigenlijk nee of ja tegen zeggen - of over zwijgen.

Voor wie is de stad?

Eerst wat voorbeelden van pittige uitlatingen. GroenLinks twitterde zondag een spotprent waarin betueterde mensen zich afvragen of je in een urgentieverklaring kunt wonen. Op de achtergrond sloop een kale man die vage gelijkenis vertoont met Pim Fortuyn een huis, grijnzend uitroepend 'minder, minder!' De coalitie tegen de woonvisie vaart onder de vlag: niet slopen, maar bouwen. De onderstroom van het debat lijkt vooral de vraag voor wie de stad eigenlijk is. Voor een meer welgestelde, hoger

Leefbaar: 'kansrijke' inwoners vluchten nu naar Barendrecht of Capelle

opgeleide bevolking moet je inwoners verheffen, zegt die coalitie - niet wegjagen en vervangen door wenselijker mensen.

Leefbaar Rotterdam toont in een filmpje wat er volgens de partij gebeurt als je tegen de visie stemt: een wijk die verkrot, met dichtgetimmerde ramen, waarna - kennelijk tot overmaat van ramp - een grote moskee verrijst. 'Kansrijke' inwoners hebben eigenlijk geen andere keus dan te vluchten naar Barendrecht of Capelle.

Het verkleinen van de goedkope woningvoorraad is volgens de vóórcoalitie het logische gevolg van de wens om verpauperde wijken, die

vrijwel uitsluitend uit sociale huurwoningen bestaan, meer in evenwicht te brengen. In die wijken worden blokken goedkope woningen gesloopt of gerenoveerd, en vervangen door duurdere woningen. Er is geen reden elders sociale huurwoningen bij te bouwen, omdat de stad een overschot aan goedkope woningen heeft, aldus de woonvisie.

Iets met wonen

Als je mensen op straat vraagt waar zij woensdag over denken te stemmen, komen ze met 'het slopen van goedkope woningen'. Vrijwel iedereen heeft de klok van '20.000 minder sociale huurwoningen' horen luiden - op een kleine groep na die niet verder komt dan 'iets met wonen'. Ook hoor je de klacht: ik heb nooit een folder in de bus gekregen met waar het over gaat. Deze mensen hebben de afgelopen maanden de vele debatten, rondrijdende geluidswagens, radioprogramma's en krantenartikelen - ook in gratis kranten - over dit onderwerp gemist.

Volgens Herman Brummelink, die in de zon op de Oude Binnenweg loopt, gaat het hierom: „20.000 oude woningen slopen voor luxere woningen, om mensen in de stad te houden.” Hij vindt het „verstandig”, en gaat voor stemmen. Hanza Svašek, die in de wijk Wielewaal woont, is tegen. Fel tegen. „Het gaat niet alleen over 'minder armen in de wijk'. Het gaat over geld en macht. Wij hadden een

eigen plan voor onze wijk, en een eigen ontwikkelaar, maar daar wilde Leefbaar niets van horen.”

Het meest typerende antwoord komt van een vijftigjarige vrouw. Zij vindt het „niet kunnen” om niet te gaan stemmen, maar eigenlijk weet ze niet wat. Veel meer dan de sloop van sociale huurwoningen komt ze niet. Van die sloop heeft ze zelf geen last, maar vrienden van haar wel.

Genueanceerd

Joyce Rijken (65) betreurt dat het er zo fel aan toe gaat in het debat. „Dat is het nare met referenda.” Het onderwerp is volgens haar namelijk ontzettend belangrijk. „Het gaat om het fundament van de stad. Dat is voor

iedereen belangrijk.” Ze vindt het jammer dat het zich toespitst op één onderwerp uit de woonvisie. „Het is een breed plan. En ook dat slopen ligt genuanceerd, er worden ook 5.000 goedkope woningen bijgebouwd.” Wat Rijken wel waardeert: „Dit college dóét er wat aan. Rotterdam staat al te lang bovenaan de slechte lijstjes.”

Als 150.000 mensen bij het raadgevend referendum stemmen, is het gelukkig. En dat blijft niet zonder gevolgen, heeft het college gezegd. Voor de woonvisie, bedoelt het dan. Maar het referendum wordt óók wel gezien als een stemming over het college zelf, Leefbaar Rotterdam in het bijzonder.

[+] Video en meer: nrc.nl/woonvisie

